EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.3.2015
COM(2015) 139 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Aastaaruanne ELi-Korea vabakaubanduslepingu täitmise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Aastaaruanne ELi-Korea vabakaubanduslepingu täitmise kohta

1. Sissejuhtatus

1. juulil 2014 täitus kolm aastat ELi, selle liikmesriikide ja Korea Vabariigi (edaspidi „Korea") vabakaubanduslepingu sõlmimisest. Lepingut on kohaldatud ajutiselt alates 2011. aasta juulist[1]. See on esimene uue põlvkonna vabakaubandusleping, mida iseloomustab laiaulatuslikkus ja kõikehõlmavus. See on ka ELi esimene Aasia riigiga sõlmitud kaubandusleping.

Vabakaubanduslepingusse on tehtud juba esimene muudatus. Lepingu lisaprotokoll, mis koostati selleks, et võtta arvesse Horvaatia ühinemist ELiga, allkirjastati 2014. aasta märtsis ja seda on kohaldatud ajutiselt alates 26. maist 2014. Protokoll sõlmitakse kohe, kui Korea on teavitanud ELi oma sisemenetluse lõpuleviimisest.

Käesolev aruanne on kolmas vabakaubanduslepingu täitmist käsitlev aastaaruanne, mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta määrusele (EL) nr 511/2011, millega rakendatakse Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Korea Vabariigi vabakaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel[2]. Selle määruse artikli 13 lõike 1 kohaselt avaldab komisjon igal aastal aruande lepingu kohaldamise ja täitmise kohta. Lisaks on artikli 3 lõikes 3 sätestatud, et komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kord aastas järelevalvearuande ajakohastatud statistikaga Koreast imporditud toodete kohta, mis kuuluvad tundlikesse sektoritesse või sektoritesse, millele on järelevalvet laiendatud. Käesoleva aruandega täidetakse mõlemat nimetatud aruandlusnõuet.

Aruandes antakse ka ülevaade vabakaubanduslepingu raames lepingu täitmise järelevalveks loodud eri komiteede ja töörühmade tegevusest. Kuna enamik nendest komiteedest ja töörühmadest tuli kokku 2014. aasta teisel poolel, hõlmab käesolev aruanne vabakaubanduslepingu rakendusasutuste tegevuse puhul ajavahemikku 2013. aasta juulist kuni 2014. aasta detsembrini.

2. ÜLDHINNANG KAUBANDUSE ARENGU KOHTA PÄRAST VABAKAUBANDUSLEPINGU KOLMEAASTAST TÄITMIST

2.1. Analüüsi metoodika

Allpool esitatud analüüs ELi ja Korea kahepoolsete kaubavoogude kohta põhineb vabakaubanduslepingu täitmise kolmanda aasta (juuli 2013 – juuni 2014) andmete võrdlusel vabakaubanduslepingu jõustumisele ja ajutisele kohaldamisele eelnenud 12 kuu (juuli 2010 – juuni 2011) andmetega.

---

[1] Vabakaubanduslepingut kohaldatakse ELis ajutiselt, kuni kõik ELi liikmesriigid on selle ratifitseerinud. Ratifitseerimise seisu saab kontrollida nõukogu lepingute veebisaidil http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/agreements-conventions/agreement/?aid=2010036.

[2] ELT L 145, 31.5.2011, lk 19.

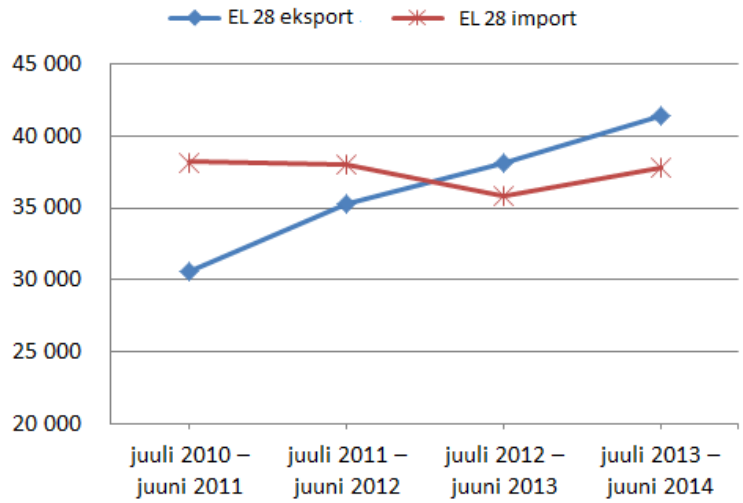
Tuleb märkida, et kaubavoogude muutusi ei saa pidada ainult vabakaubanduslepingu teeneks, sest kaubavoogusid mõjutavad ka muud tegurid. Allpool esitatud näitajate põhjal saab siiski hea ülevaate, kuidas vabakaubandusleping on seni toiminud.

2.2. Kaubavahetuse üldine areng

ELi eksport Koreasse kasvas 35 %, suurenedes vabakaubanduslepingu jõustumisele eelnenud 12 kuu 30,6 miljardist eurost vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal 41,4 miljardi euroni.

Vabakaubanduslepinguga täielikult või osaliselt tollimaksust vabastatud kaupade eksport EList Koreasse suurenes samal ajavahemikul enam kui kogueksport, vastavalt 46 % ja 37 %.

Joonis 1. ELi eksport Koreasse ja import Koreast, juuli 2010 – juuni 2014 (miljonites eurodes)

Allikas: COMEXT

Vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal importis EL Koreast kaupu kokku 37,9 miljardi euro eest ehk laias laastus samas väärtuses kui vabakaubanduslepingu jõustumisele eelnenud 12 kuul. Võrreldes eelnenud aastaga kasvas import kolmandal aastal siiski 6 %.

Väärib märkimist, et vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal kahanes ELi import mujalt maailmast aastatagusega võrreldes 4 %. Õigupoolest vähenes ELi 14 peamise tarnija import ELi ning erandiks olid vaid Korea ja Türgi (mõlema puhul 6 % kasv) ja Hiina (1 % kasv).

Vastupidiselt üldisele arengule kaupade importimisel Koreast ELi hoogustus vabakaubanduslepinguga täielikult või osaliselt tollimaksust vabastatud toodete import, suurenedes vastavalt 21 % ja 26 %, samal ajal kui enamsoodustusrežiimi nulltariifiga toodete importimine Koreast ELi vähenes 23 %.

Kokkuvõttes muutus 7,6 miljardi euro suurune kaubandusbilansi puudujääk kaubavahetuses Koreaga vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal ELi jaoks 3,6 miljardi euro suuruseks kaubandusbilansi ülejäägiks.

ELi osakaal Korea koguimpordis suurenes vabakaubanduslepingu eelsest 9 %st vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal 11 %ni. Samal ajal vähenes ELi osakaal Korea kogueksportdis 11 %st 9 %ni.

ELi ekspordi seisukohast olid kõige olulisemad tootekategooriad:

- „masinad ja seadmed" (TDC[3] 16), mis moodustavad ligi 34 % ELi kogueksportdist Koreasse. Seda liiki eksport suurenes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal võrreldes vabakaubanduslepingu jõustumisele eelnenud 12 kuuga enam kui 23 %;

- „transpordivahendid" (TDC 17), mille eksport kasvas pärast vabakaubanduslepingu jõustumist enam kui 56 %, kõige rohkem vabakaubanduslepingu täitmise kahel viimasel aastal. Seda liiki eksport moodustab ELi kogueksportdist Koreasse 16 %;

- „keemiatooted" (TDC 06), mille eksport suurenes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal 9 %, moodustades ELi kogueksportdist üle 12 %;

- muud tootekategooriad, mille eksportimine EList suurenes alates 2011. aasta juulist märkimisväärselt, on „mineraalsed tooted" (enam kui 1 000 %[4]), „puit" ning „pärlid ja väärismetallid"[5] (ligikaudu 120 %).

Praegusel tasemel eksport EList Koreasse oleks juhul, kui leping ei oleks kehtinud, toonud vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal kaasa 1,6 miljardi euro väärtuses tollimakse.

Kui heita pilk ELi impordile Koreast, siis on peamised tootekategooriad:

- „masinad ja seadmed" (36 % Koreast ELi imporditavatest kaupadest), mille importimine ELi kahanes pärast vabakaubanduslepingu jõustumist 20 %;

- „transpordivahendid" (26 % Koreast ELi imporditavatest kaupadest), mille importimine ELi on kolmel vabakaubanduslepingu täitmise aastal olnud erinev. 2014. aasta juunis oli import peaaegu samal tasemel kui 2011. aasta juunis;

- plast, mineraalsed tooted ja keemiatooted, mille importimine ELi suurenes märkimisväärselt (pärast vabakaubanduslepingu jõustumist vastavalt ligikaudu 51 %, 112 % ja 48 %).

2.3. Teenustekaubandus ja välismaised otseinvesteeringud

Teenuseid käsitlev kaubandusstatistika saadakse ajalise viivitusega ja vabakaubanduslepingu täitmise kolmanda aasta kohta seda veel ei ole.

---

3 Ühine tollitariifistik (*Tarif Douanier Commun*).

4 ELi mineraalsete toodete (TDC 05) eksport Koreasse suurenes peamiselt vabakaubanduslepingu täitmise esimesel aastal (ligikaudu 674 %).

5 Vastavalt TDC 09 ja TDC 14.

2013. aastal eksportis EL Koreasse teenuseid 10,6 miljardi euro väärtuses, nii et kasv oli eelnenud aastaga võrreldes 18 %. Samal ajal importis EL Koreast teenuseid 5,6 miljardi euro eest, mis tähendab 2012. aastaga võrreldes 11 % kasvu.

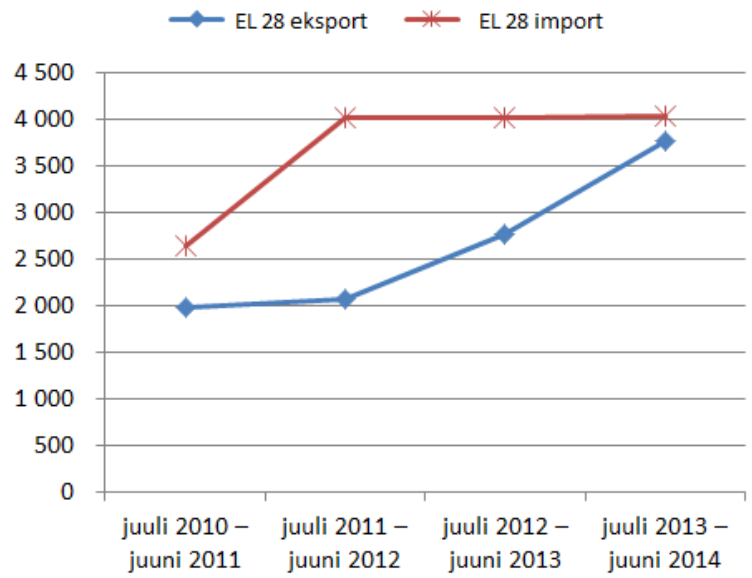
2013. aastal oli ELi otseinvesteeringute kogusumma Koreas 32,6 miljardit eurot, samal ajal kui Korea tegi ELis otseinvesteeringuid 18,9 miljardi euro väärtuses.

2.4. Mootorsõidukite ja nende osadega kauplemise areng

ELi mootorsõidukite (HS 8703) eksport Koreasse suurenes 90 %: vabakaubanduslepingule eelnenud 12 kuu 2 miljardist eurost (74 600 ühikut) vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal 3,8 miljardi euroni (141 800 ühikut), moodustades 9 % ELi kogueksportidist Koreasse. See tõus leidis aset peamiselt vabakaubanduslepingu täitmise teisel ja kolmandal aastal, mil aastane ekspordikasv oli umbes 35 %.

ELi import Koreast kasvas 53 % (2,6 miljardist eurost 4 miljardi euroni) või imporditud ühikutes 25 % (300 000 ühikust 375 000 ühikuni). Peaaegu kogu kasv (53 %) toimus vabakaubanduslepingu täitmise esimesel aastal. Mootorsõidukid moodustavad Koreast ELi imporditavatest kaupadest 11 %. Samal ajavahemikul vähenes ELis sõiduautode importimine mujalt maailmast 7 %.

Joonis 2. Mootorsõidukite eksport EList Koreasse ja import Koreast ELi, juuli 2010 – juuni 2014 (miljonites eurodes)

Allikas: COMEXT

EL eksportis vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal Koreasse autoosi umbes 1,1 miljardi euro väärtuses, mis tähendab võrreldes vabakaubanduslepingule eelnenud 12 kuuga 6 % kasvu, samal ajal kui autoosade import Koreast ELi suurenes enam kui 20 %, küündides vabakaubanduslepingule eelnenud 12 kuu 2,2 miljardist eurost

vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal 2,6 miljardi euroni. Vastav import mujalt maailmast suurenes kolme aasta jooksul kõigest 3 %.

2.5. Tariifsete soodustuste kasutamine vabakaubanduslepingu alusel

Viimaste kättesaadavate andmete põhjal, mis hõlmavad ajavahemikku 2013. aasta juulist 2014. aasta juunini, on Korea turul ELile tehtud soodustuste kasutamise üldine määr 65,9 %.

Kui lähtuda ühise tollitariifistiku kategooriatest, siis on üldine soodustuste kasutamise määr kõige kõrgem transpordivahendite (TDC 17) puhul (94 %) ning loomade ja loomsete toodete (TDC 1) puhul (89 %). Kõige madalam on üldine soodustuste kasutamise määr pärlite ja väärismetallide (TDC 14) puhul (40 %) ning mitteväärismetallide (TDC 15), nahkade (TDC 8) ja masinate (TDC 16) puhul (ligikaudu 50 %).

Soodustuste võrdlemisi vähest kasutamist mõnes kategoorias ei saa ilmselt seletada päritolureeglitest tulenevate piirangutega või ELi eksportijate soodusmarginaalidega Korea enamsoodustusrežiimi tollimaksumäära suhtes. Üks võimalik põhjus, mis selgitati välja asjaomase tööstusharu esindajatega peetud konsultatsioonide käigus, on vabakaubanduslepingus eksportijatele kehtestatud nõue taotleda soodustariifidest osa saamiseks heakskiidetud eksportija staatust, mida peetakse aja- ja ressursimahukaks. Lisaks ei lase vabakaubanduslepingu otsevedu käsitlev säte – millega nõutakse kaupade tarnimist otse EList Koreasse (ja vastupidi), et neid saaks käsitada kaupadena, mille päritolumaa on EL või Korea – saada vabakaubanduslepingu soodustustest kasu mõnel eksportijal, kes kasutab oma Aasias asuvaid piirkondlikke sõlmpunkte.

Koreast ELi eksportimisel oli ELis Koreale tehtud soodustuste kasutamise üldine määr 2013. aastal 81,3 %. Üldine soodustuste kasutamise määr oli kõige kõrgem (üle 90 %) transpordivahendite ja mineraalsete toodete (TDC 05) puhul ning kõige madalam (umbes 33 %) pärlite ja nahkade puhul.

3. VABAKAUBANDUSLEPINGU RAKENDUSASUTUSTE TEGEVUS

Vabakaubanduslepingu institutsiooniliste sätetega loodi seitse erikomiteed ja seitse töörühma ning algatati intellektuaalomandit käsitlev dialoog. Kord aastas ministrite tasandil kokku tulev ELi-Korea vabakaubanduslepingu kaubanduskomitee tegeleb järelevalvega ja peab tagama vabakaubanduslepingu nõuetekohase toimimise. 2014. aastal kohtusid – enamasti Brüsselis – kõik komiteed ja töörühmad ning toimus ka intellektuaalomandit käsitlev dialoog, nagu on kokku võetud allpool.

Mootorsõidukite ja nende osade töörühm tuli kokku 17. juunil 2014 Brüsselis. Arutati pigem turulepääsuga kui vabakaubanduslepingu täitmisega seotud teemasid. Need hõlmasid muu hulgas Korea seadusandlikke ettepanekuid kütusesäästu kohta, sõidukite heite keskmisi sihttasemeid, rehvide märgistamist, Korea uusi eeskirju rehvide energiatõhususe kohta, suurte busside lisapidurisüsteeme, sõidukite laiusega seotud piiranguid ja haagisveokeid. Pooled arutasid ka vabakaubanduslepingu 2-C lisa ajakohastamist, et võtta veokonksu ja juhi nähtavuse tagamise seadmete puhul arvesse muudatusi viidetes ELi õigusaktidele, ning leppisid kokku, et kaubanduskomitee peaks selle ajakohastamise kohta oma nõusoleku andma.

Ravimite ja meditsiiniseadmete töörühm, mis kohtus 18. juunil 2014 Brüsselis, arutas Korea ravimite hinnakujundussüsteemi, uuenduslike ravimite väärtuse asjakohast tunnustamist, Korea läbivaadatud hinna- ja mahukokkulepet, ravimite varustamist Koreas seerianumbriga, ravimite toimeaineid, metoodikat meditsiiniseadmete hüvitamishindade kärpimiseks Koreas ja ELi meditsiiniseadmete alaste õigusaktide muudatusettepanekute projekti. Pärast töörühma koosolekut toimus ekspertide arutelu, et selgitada välja võimalused ravimi- ja meditsiiniseadmete sektori eeskirjade ühtlustamiseks.

Samal päeval, 18. juunil 2014, sai Brüsselis kokku ka **kemikaalide töörühm**, et vahetada teavet kummagi poole kemikaalide registreerimise, hindamise, autoriseerimise ja piiramise korra (REACH) kohta. Korea teavitas ELi kemikaalimääruse K-REACH rakendamise ajakavast ja protsessist ning EL esitas teavet väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid toetavate meetmete kohta, mis on töötatud ELis välja REACHi rakendamiseks. Töörühm leppis kokku ka Korea keskkonnaministeeriumi ja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) edasises kemikaalide alases tehnilises koostöös.

18.–19. juunil 2014 toimus Sõulis **tollikomitee** koosolek. Komitees arutati päritolu kontrollimise menetlusi ja meetodeid, sealhulgas otseveo reeglit, mille puhul EL tuletas meelde vajadust muuta olemasolev otseveo reegel mittemuutmise reegliks, mis lubaks saadetised kolmandas riigis osadeks jagada. Samuti arutas komitee mõiste „esmane koostisosa" tõlgendamist töödeldud surimi puhul ja tootespetsiifiliste päritolureeglite ülevõtmist seoses HS koodidega 2007–2012. Mõtteid vahetati ka volitatud ettevõtjate vastastikuse tunnustamise lepingu sõlmimise võimaluse üle.

16. septembril 2014 tuli Brüsselis kokku **kaubavahetuskomitee**. Komitee kiitis heaks oma otsuse eelnõu, mis käsitles tariifikvootide haldamise eeskirjade vastuvõtmist. Samuti arutas komitee erinevaid vabakaubanduslepingu täitmise ja kahepoolse kaubandusega seotud teemasid, näiteks mahepõllumajanduslike toodete samaväärsus, vabakaubanduslepingu liites 2-B-3 (elektroonika) esitatud ülevaade, Koreas kohaldatavad masinate ohutuse tõendamise nõuded ning kosmeetikatooted. EL kordas ka oma nõuet kohandada vabakaubanduslepingut, vaadates läbi otsevedu käsitleva sätte, lisades kaupade parandamise järel nende uuesti sissetoomist käsitleva sätte ning täiendades mootorsõidukeid ja nende osi käsitlevat mittetariifset lisa (2-C lisa) haagisveokitega.

17. septembril 2014 kohtus Brüsselis **Korea poolsaare välistöötlemistsoonide komitee**. Korea esitas uuemat teavet hiljutise arengu kohta Põhja-Koreas asuva kahe Korea riigi ühise tööstuspargi Gaesongi tööstuskompleksis. Komitee vaatas läbi edasise majandusarengu tingimused ning arutas välistöötlemistsoonide jaoks kriteeriumide ja ülemmäära kehtestamist. EL võttis Korea ettepanekud teadmiseks ja selgitas ELis esinevaid poliitilisi kitsendusi. Mõlemad pooled tunnistasid, et teema on poliitiliselt tundlik, ent olid nõus arutelu töisel tasandil jätkama.

25. septembril 2014 peeti Sõulis **intellektuaalomandit käsitlev dialoog**. Pooled andsid uuemat teavet õigusalase ja poliitilise arengu kohta, mis on toimunud intellektuaalomandi valdkonnas eeskätt patentide, kaubamärkide, disainilahenduste ja autoriõiguste vallas. EL tuletas meelde probleemi, mis kaasnes avaliku esitamise õigusi käsitlevate vabakaubanduslepingu sätete rakendamisega, ja vajadust viia Korea õigusaktid vabakaubanduslepinguga vastavusse. Dialoog hõlmas ka intellektuaalomandiõiguste

jõustamise küsimusi. Peale selle arutasid pooled kummagi vaatenurki ja strateegiat intellektuaalomandiküsimuste lahendamiseks kolmandates riikides.

Riigihangete töörühm tuli esimest korda kokku 26. septembril 2014 Sõulis. Pooled vahetasid teavet oma riigihanketuru hetkeolukorra ja väljavaadete kohta ning hindasid oma vastavatele turgudele pääsemise seisu ja vabakaubanduslepingu riigihangete peatüki rakendamist. Samuti arutasid pooled olemasolevaid turutõkkeid ja -piiranguid ning seda, kuidas neid kõrvaldada ja suurendada osalust mõlema poole riigihanketurgudel.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete komitee koosolek toimus 10. oktoobril 2014 Brüsselis. Komitee arutas kana-ženšenni supi ja elusate kaug-ida ebapaltuste eksporti Koreast ELi, usalduse suurendamist ja koostööd loomade heaoluga seotud küsimustes, läbipaistvust, veiselihaeksporti EList Koreasse, sigade Aafrika katku puhangut Poolas, ELi nõuet kohaldada piirkondadeks jaotamise põhimõtet ja ühes riigis sündinud ja kasvatatud loomi käsitlevat tingimust ning toorpiimast valmistatud piimatoodete ning puu- ja köögivilja eksportimist EList Koreasse.

10. oktoobril 2014 peeti Sõulis **kultuurikoostöö komitee** teine koosolek. Komitee andis heakskiidu vabakaubanduslepingu kultuurikoostöö protokolli artiklis 3a nimetatud vahekohtule. Pooled vahetasid ka mõtteid kummagi poole kultuuripoliitika üle ning arutlesid kultuuri- ja loomesektori, kunstnike vastastikuste külastuste ja audiovisuaalse ühistoodangu teemal. Viimati nimetatud valdkonnas lepiti kokku mitmes meetmes filmitegijate paremaks teavitamiseks. Tuleks märkida, et vastavalt kultuurikoostöö protokollis sätestatule ei kuulu see protokoll kaubanduskomitee pädevusse ja seega täidab protokolliga seoses kaubanduskomitee ülesandeid kultuurikoostöö komitee.

6. novembril 2014 tuli Brüsselis kokku **geograafiliste tähiste töörühm**. Märkimisväärseid edusamme tehti töökorra projektiga. Töökorra võib nüüd vastu võtta, niipea kui mõlemad pooled on oma sisemenetlused lõpule viinud. Mõlemad pooled esitasid ja võtsid arutuse alla oma uute geograafiliste tähiste loetelud, mis tuleks lisada vabakaubanduslepingu raames kaitstavate geograafiliste tähiste loetellu.

8. detsembril 2014 kohtus Brüsselis **kaubanduse ja säästva arengu komitee**. Pooled vahetasid arvamusi kummagi poole keskkonna- ja tööpoliitika kohta, kaasa arvatud kliimamuutuste, keskkonnasäästliku majanduskasvu ja ringmajanduse teemal. Komitee arutas ka mitut olulist mitmepoolset keskkonnakokkulepet ning vahetas teavet looduslike liikidega kaubitsemise ja ebaseadusliku raie kohta. Lisaks käsitleti tööga seotud küsimusi, sealhulgas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamisi konventsioone, eeskätt konventsioone ühinemisvabaduse, kollektiivläbirääkimiste ja sunniviisilise töö kohta, ning ebaõiglaste töötavade likvideerimise meetmeid. Viimaks arutas komitee ka rahvusvaheliste suuniste ja põhimõtete rakendamist ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas.

9. detsembril 2014 sai Sõulis kokku **kaubanduse parandusmeetmete alase koostöö töörühm**. Pooled vaatlesid Korea ja ELi kahepoolses kaubanduses kehtivate kaubanduse parandusmeetmete üldist seisu. Vahetati ka teavet kummagi poole poliitikasuundumuste, sealhulgas hiljuti aset leidnud muudatuste kohta. Peale selle peeti tehnilisi arutelusid dumpingu ja kahju uurimise teemal. Veel arutasid pooled viimasel ajal kolmandate riikidega seotud juhtumite puhul toimunud arengut.

16. detsembril 2014 toimus Sõulis **teenustekaubanduse, ettevõtluse ja elektroonilise kaubanduse komitee** koosolek. Pooled vaagisid mitmesuguseid posti-, kulleri, finants- ja turustusteenuste valdkonna küsimusi. Postiteenuste vallas nõustusid mõlemad pooled tegutsema selle nimel, et töötada kaubanduskomitee järgmiseks koosolekuks välja õigusraamistikku käsitlevad põhimõtted. Komitee arutas ka investeerimise õigusraamistiku läbivaatamist vabakaubanduslepingu artikli 7.16 kohaselt ja üldist ärikliimat teenuste sektoris.

Samal päeval, 16. detsembril 2014, kohtus Sõulis ka **teenuste vastastikuse tunnustamise lepingute töörühm**. Koosolekule eelnes mõlema poole projekteerijate ja arhitektide kutseliitude arutelu. Pooled vahetasid mõtteid teiste riikidega vastastikuse tunnustamise lepingute raames käima lükatud algatuste üle ja võtsid arvesse edusamme, mis olid tehtud vastastikuse tunnustamise lepingute teemalistel kutseliitude aruteludel. Mõlemad pooled olid nõus, et kutseliite tuleks ärgitada koostööd jätkama. Samuti nõustusid pooled vahetama ka edaspidi vastastikuse tunnustamise lepinguid käsitlevat teavet poolte asjaomaste kahepoolsete lepingute raames.

Kaubanduskomitee koosolek toimus 16. oktoobril 2014 Brüsselis. Koosolekut juhatasid üheskoos endine kaubandusvolinik Karel De Gucht ning Korea kaubandus-, tööstus ja energeetikaminister Yoon Sang-jick. Komitee hindas kahepoolse kaubanduse arengut vabakaubanduslepingu täitmise kolme aasta jooksul ja nõustus, et vabakaubanduslepingul on olnud kasulik mõju, eelkõige täielikult või osaliselt tollimaksust vabastatud kaupadega kauplemise valdkonnas, kus mõlema poole eksport on kasvanud. EL kordas oma nõuet muuta vabakaubanduslepingut ja määrata kindlaks vastastikku kasulik muudatuste pakett. Mõlemad pooled olid nõus jätkama mootorsõidukeid ja nende osi käsitlevasse mittetariifsesse lisasse (2-C lisa) tehniliste muudatuste tegemist, et ajakohastada vastavustabelites leiduvad aegunud viited õigusaktidele ja tagada sedasi ettevõtjatele õiguskindlus.

Mõlemad pooled tõstatasid küsimusi vabakaubanduslepingu täitmise kohta. Probleeme valmistavad näiteks teenustekaubandus, mitmepoolseid tööstandardeid ja -lepinguid käsitleva artikli 13.4 rakendamine ning mõiste „esmane koostisosa" tõlgendamine surimi puhul. Arutati ka muid kahepoolset kaubandust mõjutavaid küsimusi, nagu mahepõllumajanduslike toodete samaväärsus, Korea keeld importida sigade Aafrika katku tõttu Poolast sealiha, E-märgiste kasutamine rehvidel, probleemid ELi kosmeetikatoodete turulepääsul ning elusate kaug-ida ebapaltuste eksport Koreast ELi.

Mõlemad pooled kinnitasid oma täit pühendumust vabakaubanduslepingu täitmisele.

4. VABAKAUBANDUSLEPINGU 13. PEATÜKI („KAUBANDUS JA SÄÄSTEV ARENG") NÕUETE TÄITMINE

Kaubanduse ja säästva arengu komitee kolmas koosolek toimus 8. detsembril 2014 Brüsselis.

Kooskõlas kaubanduse ja säästva arengu komitee teisel koosolekul koostatud ühisavaldusega oli päevakorras jäetud ruumi kodanikuühiskonna foorumi kaasesimeestele, et nad saaksid esitada uuemat teavet riiklike nõuanderühmade töö kohta. EL kiitis heaks Korea nõuanderühma uue koosseisu, eelkõige ametiühingute ja tööandjate ulatuslikuma esindatuse. Kaubanduse ja säästva arengu komitee leppis kokku, et esitab oma kolmandal koosolekul peetud arutelude kokkuvõtte kodanikuühiskonna foorumi kolmandal koosolekul, mis toimus järgmisel päeval, 9. detsembril.

Koosoleku keskkonnaküsimustele pühendatud osas arutleti heitkogustega kauplemise süsteemide, keskkonnasäästliku majanduskasvu ja ringmajanduse ning mitme olulise mitmepoolse keskkonnakokkuleppe teemal. Seoses Korea heitkogustega kauplemise süsteemi kasutuselevõtuga 1. jaanuaril 2015 rõhutasid pooled, kui tähtis on teha selles küsimuses jätkuvalt koostööd, ning EL kirjeldas ärivõimalusi, mis tekivad seoses Euroopa ja Ida-Aasia tärkavate CO_2-turgudega. Edasi andis EL Koreale ülevaate oma teatisest, milles käsitletakse ELi põhimõtteid seoses looduslike liikidega kaubitsemise vastase võitlusega, ning konsultatsioonidest, mida peetakse sidusrühmadega selle võitluse tugevdamise teemal, muu hulgas partnerriikidega tehtava koostöö tihendamise kaudu. Korea tutvustas oma riiklikku poliitikat. EL kirjeldas oma peamisi vahendeid võitluses ebaseadusliku raiega ja sellega seotud kaubandusega, ning Korea märkis, et väljatöötamisel on seadusandlik ettepanek, milles käsitletakse kauplemist ebaseaduslikult üles töötatud puiduga. Pooled leppisid kokku, et vahetavad toimuvat arengut silmas pidades kogemusi.

Koosoleku tööpoliitikale keskenduva osa juhatas sisse ILO eksperdi ettekanne muudatuste kohta peamiste (eelkõige sunniviisilise töö, ühinemisvabadust ja kollektiivläbirääkimisi käsitlevate) ja ajakohaste ILO konventsioonide ratifitseerimises ning õppetundide kohta, mis teised riigid on saanud seoses ratifitseerimist takistavate tõkete ja nende kõrvaldamisega. ILO pani ette, et jätkab neis küsimustes tehnilist koostööd ja tehnilise nõu pakkumist.

Tööga seotud küsimustes arutas kaubanduse ja säästva arengu komitee ILO peamisi konventsioone ning poolte vabakaubanduslepingu järgset kohustust järgida oma õigusaktides ja tavades ILO aluspõhimõtteid ja tööga seotud õigusi. Pooled olid nõus jagama enne järgmist kaubanduse ja säästva arengu komitee koosolekut dokumente, mis kajastavad senist edasiminekut ning kavandatavaid samme ILO peamiste ja teiste ajakohaste konventsioonide ratifitseerimisel, ning vahetama teavet kodanikuühiskonna foorumiga.

Vabakaubanduslepingu 13. lisa kohase koostöö küsimuses arutasid Korea ja EL hiljutist arengut seoses läbirääkimiste alustamisega keskkonnakaupu käsitleva lepingu üle ning väljendasid taas oma pühendumist sellele kõrgelennulisele algatusele. Mõtteid vahetati ka ettevõtja sotsiaalse vastutuse teemal ning Korea keskkonnamärgise ja ELi ökomärgisega seotud koostöövõimaluste üle. Lõpetuseks tegi EL lühikese ettekande uue partnerluse rahastamisvahendi kohta.

Kaubanduse ja säästva arengu komitee tundis heameelt oma kolmandal koosolekul peetud avatud ja edasiviiva arutelu üle ning otsustas jätkata dialoogi kodanikuühiskonna foorumiga. Komitees lepiti esialgu kokku, et järgmine koosolek peetakse enne 2015. aasta septembri lõppu Koreas ja et kokku tuleks tulla enne kaubanduskomiteed.

5. MÄÄRUSE (EL) NR 511/2011 RAKENDAMINE

Määrus (EL) nr 511/2011 (edaspidi „kaitseklausli määrus”) on ELi õigusakt, millega rakendatakse ELi-Korea vabakaubanduslepingu kahepoolne kaitseklausel.

Vastavalt kaitseklausli määruse artiklitele 3 ja 11 on komisjon jälginud Korea toodete impordi ja ekspordi arengut tundlikes sektorites, näiteks autode, autoosade, tekstiilitoodete ja tarbeelektroonika sektoris, mida võib mõjutada tollimaksude tagastamine. Alates vabakaubanduslepingu ajutise kohaldamise algusest 2011. aasta juulis on komisjon iga kahe

kuu järel tutvustanud järelevalve tulemusi ELi liikmesriikidele, Euroopa Parlamendile ja asjaomastele sidusrühmadele.

Kaitseklausli määrusega on ette nähtud ka võimalus algatada teatavatel kõnealuses määruses kindlaks määratud tingimustel kaitsemeetmetega seotud uurimine või võtta kasutusele eelneva järelevalve meetmed. Vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal ei laekunud komisjonile ühtki sellist taotlust.

5.1. Kaupade Koreast ELi importimise areng järelevalve alla kuuluvates sektorites

Vabakaubanduslepingu rakendamise kolmandal aastal tehtud järelevalve tulemused on võetud kokku allpool. Tuleb märkida, et järelevalve eesmärgil on vabakaubanduslepingu täitmise kolmanda aasta andmeid võrreldud eelneva 12 kuu andmetega ja seega võivad mõned näitajad erineda nendest, mis on esitatud eespool punktis 2 olevas kaubanduse üldanalüüsis, kus vabakaubanduslepingu täitmise kolmanda aasta andmeid on kõrvutatud vabakaubanduslepingu jõustumisele eelnenud 12 kuu andmetega.

Samuti tuleb märkida, et järelevalve eesmärgil tehtud võrdlused põhinevad Koreast ELi imporditud kogustel, st autode puhul nende arvul ning autoosade, tekstiili- ja elektroonikatoodete puhul 1 000 kg suurusel impordiühikul.

i) Autotööstus

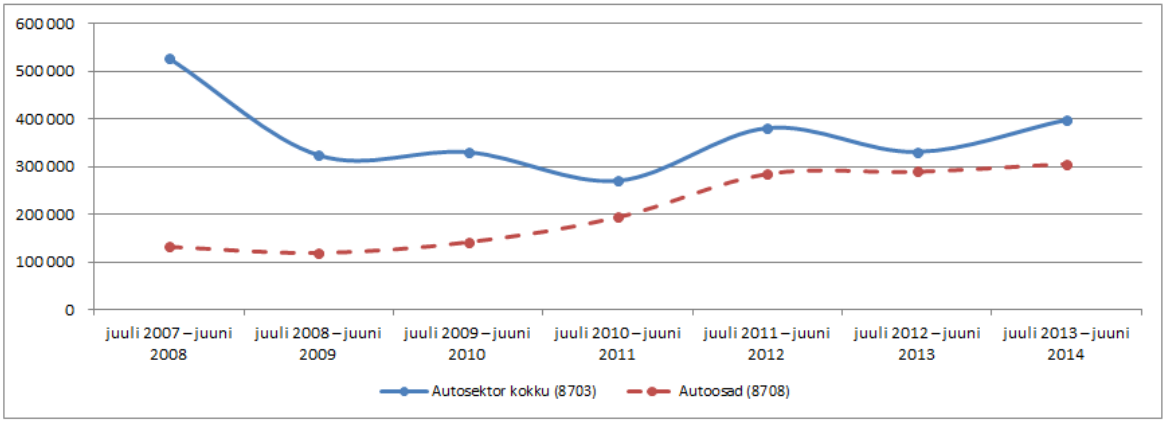
Autode import Koreast suurenes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal (juuli 2013 – juuni 2014) võrreldes eelnenud aastaga (juuli 2012 – juuni 2013) 20 %. Kasvusuundumus on eriti märgatav elektrimootoriga autode puhul, ehkki selle kategooria toodete impordimaht on tähtsusetu. Keskmise ja suure mootoriga autode import kasvas 50 %, väikese mootoriga autode import kahanes aga 7 %. Väärib märkimist, et autode import Koreast on endiselt tagasihoidlikum kui see oli ajavahemikul 2007. aasta juulist 2008. aasta juuni.

Autoosade impordi puhul ilmnes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal võrreldes varasema aastaga väike, 6 % kasv, mis on suurem kui vabakaubanduslepingu täitmise teisel aastal aset leidnud kasv. Siiski näitab see, et impordi tase on viimasel kolmel aastal stabiliseerinud.

Korea toodete import autode (sh nende osade) sektoris

(tk)	juuli 2007 – juuni 2008	juuli 2008 – juuni 2009	juuli 2009 – juuni 2010	juuli 2010 – juuni 2011	juuli 2011 – juuni 2012	juuli 2012 – juuni 2013	juuli 2013 – juuni 2014	Muutus
Elektrimootoriga	1	67	3	26	17	57	213	274%
Väikese mootoriga	227 337	162 225	161 858	118 969	208 574	171 256	159 367	-7%
Keskmise/suure mootoriga	300 443	161 675	168 621	151 604	172 417	159 658	239 042	50%
Autosektor kokku (8703)	**527 781**	**323 967**	**330 482**	**270 599**	**381 008**	**330 971**	**398 622**	**20%**
Suhtarv	*100*	*61*	*63*	*51*	*72*	*63*	*76*	

(1000 kg)	juuli 2007 – juuni 2008	juuli 2008 – juuni 2009	juuli 2009 – juuni 2010	juuli 2010 – juuni 2011	juuli 2011 – juuni 2012	juuli 2012 – juuni 2013	juuli 2013 – juuni 2014	Muutus
Autoosad (8708)	**131 810**	**119 002**	**141 434**	**193 662**	**284 750**	**289 182**	**305 994**	**6%**
Suhtarv	*100*	*90*	*107*	*147*	*216*	*219*	*232*	

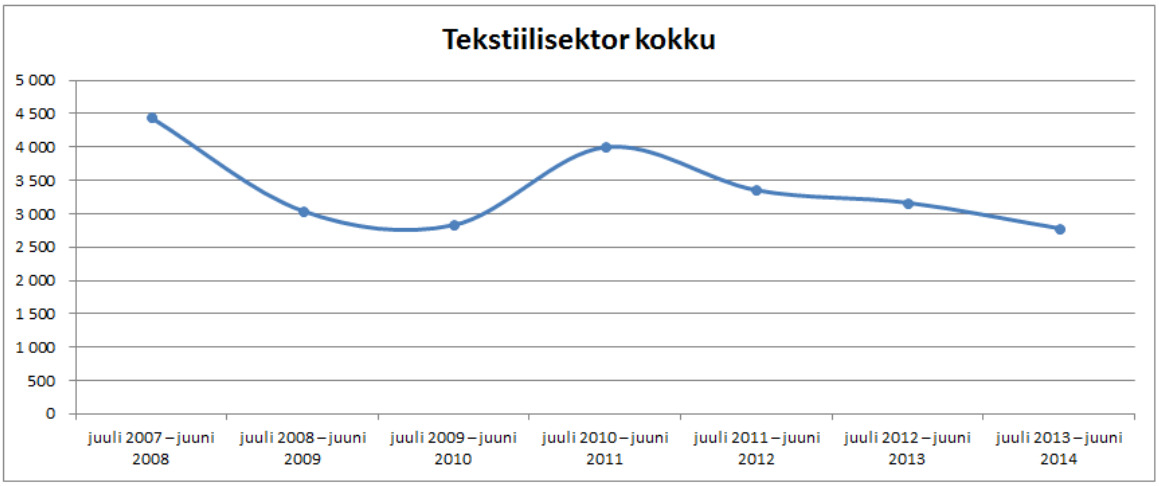

ii) Tekstiilisektor

Tekstiilitoodete import Koreast kahanes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal võrreldes eelnenud aastaga 12 %. Seda saab kõrvutada suundumusega vabakaubanduslepingu täitmise teisel aastal, mil import kahanes võrreldes lepingu täitmise esimese aastaga 6 %.

Korea toodete import tekstiilisektoris

(1000 kg)	juuli 2007 – juuni 2008	juuli 2008 – juuni 2009	juuli 2009 – juuni 2010	juuli 2010 – juuni 2011	juuli 2011 – juuni 2012	juuli 2012 – juuni 2013	juuli 2013 – juuni 2014	Muutus
5204	0,3	7,1	9,4	7,5	26,7	5,2	1,7	-67%
5205	78,2	37,3	101,8	1 155,3	715,5	896,7	281,1	-69%
5206	1,7	0,0	0,0	21,0	0,0	0,0	0,8	-
5207	4,5	0,2	0,5	0,2	0,2	0,0	0,6	–
5408	3 832,7	2 677,8	2 226,0	2 385,9	2 226,1	1 953,2	2 086,6	7%
5509	474,2	297,2	388,5	247,9	309,1	159,5	89,6	-44%
5510	33,1	16,8	84,4	166,9	75,2	150,7	322,7	114%
5511	14,6	7,0	20,5	12,1	0,3	0,0	0,1	–
Tekstiilisektor kokku	**4 439**	**3 043**	**2 831**	**3 997**	**3 353**	**3 165**	**2 783**	**-12%**
Suhtarv	*100*	*69*	*64*	*90*	*76*	*71*	*63*	

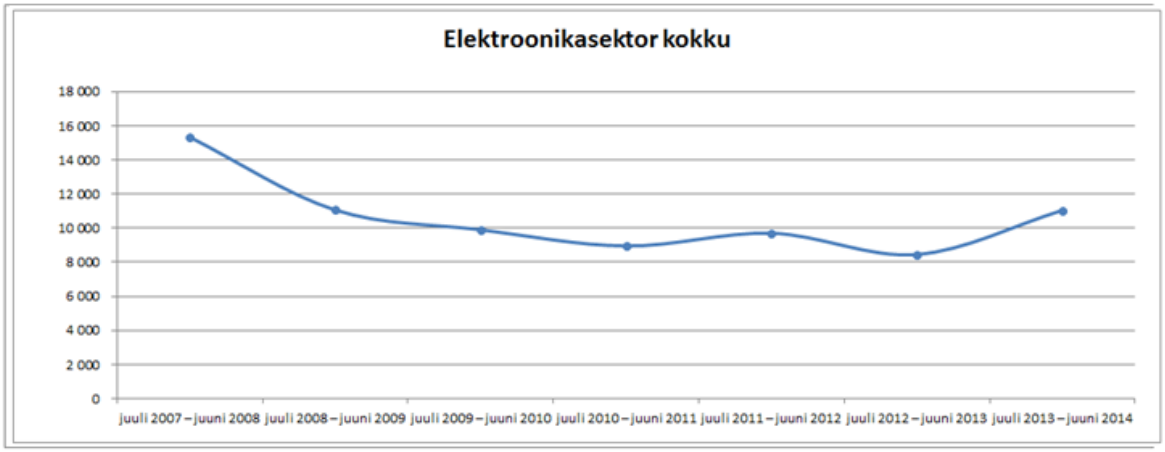

iii) Elektroonikasektor

Kui vabakaubanduslepingu täitmise teisel aastal kahanes elektroonikatoodete import 13 %, siis kolmandal aastal kasvas see 31 %.

Korea toodete import elektroonikasektoris

(1000 kg)	juuli 2007 – juuni 2008	juuli 2008 – juuni 2009	juuli 2009 – juuni 2010	juuli 2010 – juuni 2011	juuli 2011 – juuni 2012	juuli 2012 – juuni 2013	juuli 2013 – juuni 2014	Muutus
8519	115	102	41	22	41	37	52	42%
8521	2 164	1 269	1 096	886	669	475	421	-11%
8525	1 932	1 660	1 275	1 427	1 229	1 013	925	-9%
8526	459	411	140	105	111	224	494	120%
8527	505	430	260	507	1 165	2 126	2 945	39%
8528	10 165	7 194	7 095	6 008	6 493	4 581	6 211	36%
Elektroonikasektor kokku	**15 340**	**11 066**	**9 908**	**8 956**	**9 707**	**8 456**	**11 048**	**31%**
Suhtarv	*100*	*72*	*65*	*58*	*63*	*55*	*72*	

5.2. Tollimaksu tagastamine

Komisjon tegi erijärelevalvet ka tollimaksu tagastamise üle seoses kaitseklausli määruse artikli 11 lõikes 1 sätestatud päritolureeglitega, et hinnata välismaist osa Korea tootmisprotsessis ja seega lõpptoodete ekspordis Koreast ELi. Artikli 11 lõikes 1 on sätestatud päritolureeglite protokolli artikli 14 („Tollimaksude tagastamine või tollimaksudest vabastamine") kohaldamise kord.

Analüüsis keskenduti järelevalve alla kuuluvate toodete impordiväärtusele 2014. aasta esimese kümne kuu jooksul, võrreldes seda kõnealuste toodete impordiväärtusega 2013. aasta samal ajavahemikul, kuivõrd nende ajavahemike kohta on kättesaadavad täielikud andmed.

Elektroonikasektoris on Korea toodete import ELi muutunud (kahanenud või kasvanud) peamiselt järgmistes harmoneeritud süsteemi alamrubriikides: 8519.20, 8519.50, 8519.89, 8521.10, 8521.90, 8525.50, 8525.60, 8526.91, 8526.92, 8527.12 8527.13, 8527.19, 8527.21, 8527.29, 8527.91, 8527.92, 8527.99, 8528.41, 8528.49, 8528.51, 8528.59, 8528.69 ja 8528.72. Kokkuvõttes vähenes import rubriikides 8521 (–14 %) ja 8528 (–17 %) ning suurenes rubriikides 8526 (73 %) ja 8528 (52 %). Nende toodete osade import Koreasse on aga enamjaolt kahanenud: rubriigis HS 8522 vähenes import Hiinast (–10 %) ja suurenes

import Jaapanist (4 %), samal ajal kui rubriigis HS 8529 vähenes import nii Hiinast (–3) kui ka Jaapanist (–2 %).

Tekstiilitoodetest (lõngad ja kangad) on rubriikides HS 5204 (puuvillane õmblusniit) ja HS 5205 (puuvillane lõng, jaemüügiks pakendamata) märgata impordi järsku vähenemist. Rubriikides HS 5207 (puuvillane lõng, jaemüügiks pakendatud), HS 5408 (riie tehisfilamentlõngast), HS 5509 (lõng sünteesstaapelkiududest), HS 5510 (lõng tehisstaapelkiududest) ja HS 5511 (lõng keemilistest staapelkiududest) võib aga täheldada impordi silmatorkavat kasvu. Lõngade suhtes kohaldatakse aastakvoodiga kaitstud eeskirja „Valmistamine kraasimata, kammimata või muul viisil ketramiseks ettevalmistamata keemilistest staapelkiududest".

Mis puudutab autosid, siis HS koodiga 8703 toodete import Koreast ELi üldiselt vähenes (keskmiselt –1 %), ehkki see langus ei hõlmanud igat liiki autosid, vaid sõltus mootori tüübist ja suurusest. Samal ajal on HS koodide 8707 ja 8708 alla kuuluvate autoosade sisendmaterjali import Hiinast Koreasse vähenenud vastavalt 67 % ja 9 %. HS koodide 8707 ja 8708 alla kuuluvate autoosade import Jaapanist Koreasse kahanes vastavalt 96 % ja 2 %. Mootorite importimine Hiinast Koreasse vähenes 19 % rubriigis HS 8407 ja 4 % rubriigis HS 8408. Jaapanist pärit mootorite import Koreasse aeglustus rubriigis HS 8407 32 % ja kiirenes rubriigis HS 8408 24 %.

Eespool esitatud andmete põhjal võib järeldada, et tollimaksu tagastamise lubamine toodete puhul, mille suhtes kohaldatakse erijärelevalve sätet, ei ole seni Korea tootmise struktuurile olulist mõju avaldanud. Esmajoones ei ole see eriti suurendanud sisendmaterjali importi Korea naaberriikidest.

6. KOKKUVÕTE

ELi-Korea vabakaubanduslepingu täitmise kolme aasta põhjal on selge, et vabakaubandusleping on avaldanud soodsat mõju mõlemale poolele, iseäranis ELile. ELi kaupade eksport Koreasse suurenes vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal võrreldes lepingu jõustumisele eelnenud 12 kuuga 35 %. Ehkki import Koreast oli laias laastus võrdne vabakaubanduslepingu jõustumisele eelnenud 12 kuu impordiga, suurenes see lepingu täitmise kolmandal aastal võrreldes varasema aastaga 6 %. Korea tagasihoidlikumaid ekspordinäitajaid tuleb vaadelda ELi finantskriisijärgse vähenenud nõudluse taustal: ELi import oma 14 peamiselt tarnijalt on vähenenud ning tegelikult on Korea Türgi ja Hiina kõrval üks vähestest kaubanduspartneritest, kelle eksport ELi vabakaubanduslepingu täitmise kolmandal aastal suurenes. Seepärast tundub, et vabakaubandusleping on leevendanud kriisi mõju Korea ekspordile ning ilma lepinguta oleks Korea eksporti ELi tabanud märksa tugevam hoop.

Kui vaadelda, milline on olnud vabakaubanduslepinguga täielikult või osaliselt tollimaksust vabastatud kaupadega kahepoolse kauplemise areng, on olukord helgem ka Korea jaoks, kelle eksport ELi on suurenenud täielikult tollimaksust vabastatud kaupade puhul 21 % ja osaliselt tollimaksust vabastatud kaupade puhul 26 %.

ELi poolel on täielikult ja osaliselt tollimaksust vabastatud kaupade eksport samuti rohkem hoogustunud kui üldine eksport: täielikult tollimaksust vabastatud kaupade puhul oli kasv 46 % ja osaliselt tollimaksust vabastatud kaupade puhul 37 %.

Ehkki kaubandus edeneb jõudsalt, on vabakaubanduslepingu igakülgne täitmine jätkuvalt väga oluline. Mõned lepingu täitmise ja kahepoolse kaubandusega seotud küsimused on veel lahendamata. Näiteks autotööstuses valmistab endiselt probleeme allesjäänud mittetariifsete tõkete kõrvaldamine. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete vallas on mõned ELi eksportijate teele sattunud takistused tingitud asjaolust, et Korea kohaldab loomsete ja taimsete saaduste puhul ELi liikmesriikide suhtes erinevaid imporditingimusi, ehkki selle valdkonna õigusaktid on ELis täielikult ühtlustatud. See tekitab viivitusi pääsul Korea turule, sest ELi liikmesriigid peavad pidama läbirääkimisi eraldi. Ent tehtud on ka edusamme. 2014. aasta lõpus sõlmiti leping töödeldud mahepõllumajanduslike toodete samaväärsuse kohta. Selle tulemusel võib ELis valmistatud, töödeldud ja sertifitseeritud mahepõllumajanduslikke tooteid müüa alates 1. veebruarist 2015 mahetoodetena ka Koreas.

Vabakaubanduslepingu rakendusstruktuur, millesse kuuluvad erinevad erikomiteed ja töörühmad, on osutunud vabakaubanduslepingu täitmise ja turulepääsuga seotud küsimuste arutamisel ning neile lahenduste leidmisel tõhusaks. Samuti kujutab see endast korrapärast foorumit, kus arutada praegust ja tulevast õigusnormide arengut ning selle võimalikku mõju edasisele ekspordile.

Lepingu täitmise neljandal aastal jätkuvad arutelud vabakaubanduslepingu muutmise üle, et leppida kokku tasakaalustatud muudatustepaketis, mis tooks majanduslikku kasu nii ELi kui ka Korea eksportijatele ja tarbijatele ning muudaks vabakaubanduslepingu senisest paremaks ja kaubandust veelgi rohkem soodustavaks.